



בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 44667-05-13

1 15 אוקטובר 2013

1. בת חן שחר
2. יעל ברום
3. גבי גלזר

המערערות

-

1. עיריית שדרות
2. הסתדרות העובדים החדשה (משיבה פורמלית)
3. מרכז השלטון המקומי בישראל (משיב פורמלי)
4. היועץ המשפטי לממשלה (מתייצב בהליך)

המשיבים

ידידת בית המשפט

האגודה לזכויות האזרח

בפני: הנשיאה נילי ארד, סגן הנשיאה יגאל פליטמן, השופט עמירם רבינוביץ'
נציג ציבור (עובדים) מר איתן כרמון, נציגת ציבור (מעבידים) גב' דיתי שרון

2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

ב"כ המערערות: עו"ד יהונתן קלינגר
ב"כ עיריית שדרות: עו"ד בנימין סעדון
ב"כ ההסתדרות: עו"ד יעל שילוני
ב"כ מרכז השלטון המקומי בישראל: עו"ד מנחם לפידור
ב"כ היועץ המשפטי לממשלה: עו"ד סימה קרמר
ב"כ האגודה לזכויות האזרח: עו"ד אבנר פינצ'וק ועו"ד טל חסין

פרוטוקול

13 עו"ד קלינגר: אני חוזר על ההודעה ששלחנו לבית הדין, ומאשר שהן הפסיקו את
14 עבודתן בעיריית שדרות. המערערת 2 בתחילת חודש אוגוסט, והמערערות 1 ו-3
15 הודיעו על התפטרותן בסוף חודש אוגוסט והפסיקו לעבוד בחודש ספטמבר. לא הגיעו
16 להן זכויותיהן בניגוד להודעת עיריית שדרות מתאריך 28.8 לבית הדין וההודעה לבית
17 הדין האזורי מיום 17.9 שישולמו להן כל זכויותיהן על פי דין, על פי הודעותיהן שולם
18 קמצוץ שהוא בפועל המשך של הלנת השכר המתמשכת כשמשלמים להן חלק מהשכר
19 בכל פעם. תלושי שכר של ספטמבר טרם הומצאו.



בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 44667-05-13

1 אני מקריא את ההודעה לבית הדין הארצי מעו"ד סעדון. ב-17 לספטמבר הודיעו כי
2 בלי לפגוע בטענות העירייה, החליטה הנתבעת לשלם לתובעות את שכרן על פי דוחות
3 הנוכחות שהגישו לעירייה ולכן ישלמו את הסכום הנתבע ואף מעבר לכך, מה שלא
4 קרה כלל.
5 לכן הדיון עצמו כלל אינו תיאורטי.

בית הדין:

8 האם הסכום נתבע?

10 עו"ד קלינגר: במקביל לדיון אנו עומדים לתקן את כתב התביעה בבית הדין האזורי
11 ברגע שיסתיים גיבוש הנזק.

13 עו"ד סעדון: לצערי עיריית שדרות לא במצב מזהיר מבחינת מוסר תשלומים. גם אני
14 כעובד עירייה טרם קיבלתי משכורת חודש ספטמבר. אתמול יצאו תלושי שכר לכלל
15 העובדים ובין היתר גם למערערות ומהם עולה שכל הזכויות שולמו.
16 בפועל קיבלנו תלושים, טרם קיבלנו את השכר. אתמול העירייה חתמה על הלוואה
17 לצורך תשלום השכר. נסעו להחתים את החשב המלווה והממונה על המחוז מטעם
18 משרד הפנים. ההלוואה אמורה להתקבל היום בבנק ואני מקווה שנקבל כולנו את
19 השכר. לכן הכל ישולם.

בית הדין:

22 הנושא של חתימה בטביעת אצבע מעניין ורחב אך לא מתאים לעכשיו. גם אם לא היו
23 מתפטרות, העניין צריך להתברר בביה"ד האזורי. הייתה שאלה אחת של הצו הזמני
24 לתשלום השכר ושאלה אחרת בתביעה העיקרית ועל כן מקרה כזה צריך להיות מעוגן
25 היטב בראיות, בעובדות, בטיעון המשפטי. זה לא לבית הדין הארצי. היה על הנושא
26 הזה להידון בביה"ד האזורי מההתחלה ועד הסוף.
27 המדינה הציעה הצעה נכונה שישולם השכר והן לא יינזקו.
28 מכיוון שלמעשה פג תוקפו של הערעור, נראה שעל הערעור להתבטל.



בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 44667-05-13

1 עו"ד קלינגר: לו השכר היה משולם, לא היה יותר ערעור, אלא שהוא לא משולם
2 ותלושי המשכורת המדוברים לא הגיעו לידי התובעות. התשלום, החל מחודש מאי בו
3 מתבקש הסעד, ועד היום, הוא משמעותי, בעקבותיו נגרמו למערערות נזקים
4 שיתוספו לכתב התביעה, לכן המערערות התפטרו מהעבודה עקב הרעת תנאים- לא
5 שולמה משכורת שנה. לכן משמעות הערעור היא לדאוג לביצוע הסעד בפועל ולא רק
6 לקבל אישור תיאורטי מב"כ העירייה.

7

8 עו"ד לפידור: תיאר עו"ד סעדון את המסלול המסובך לקבלת הלוואה.

9

10 עו"ד קלינגר: אני רוצה להבהיר שהמערערות סיימו את עבודתן בעירייה עקב אי
11 תשלום משכורתן וחוסר יכולתן להמשיך לעבוד. חלק מהסכומים שנמנעו מהן, הם
12 חלק מהזכויות הסוציאליות שלהן. עד היום, לא שולם להן מלוא השכר המגיע להן.

13

14 עו"ד סעדון: במצב הדברים כפי שהוא כיום, לאחר שהתובעות סיימו עבודתן בעיריית
15 שדרות, נותרה למעשה תביעתן לתשלום שכר.

16 העירייה מתחייבת שעד סוף חודש אוקטובר 2013 ישולם שכרן, לפי הקבוע בתלושי
17 השכר שאני מוסר כרגע לידי ב"כ המערערות.

18

19 עו"ד קלינגר: בהתייחס להצעת בית הדין, כי בנסיבות שנוצרו, יחזרו המערערות מן
20 הערעור, תוך שמירת זכויות וטענות ומבלי לפגוע בזכויות וטענות, אבקש להתייעץ עם
21 שולחותיי.

22

23 עו"ד שילוני: ההסתדרות ערה לתיאורטיות שנוצרה לעניין הסעד המבוקש בערעור,
24 לנוכח סיום ההעסקה של המערערות. יחד עם זאת, ההסתדרות סבורה שזהו מקרה
25 ממן המקרים בהם יש לשקול להפעיל את החרוג לכלל לדיון גם במקרה בו הדיון הפך
26 תיאורטי. הטעם נעוץ בכך שעובדים עם שכר לא גבוה, כפי המצב ברשויות עירוניות,
27 אין להם את היכולת לספוג באורך רוח את ההמתנה לסופו של הליך ועבורם אין



בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 44667-05-13

1 מדובר בעניין שהוא בר ריפוי בכסף. אם אדם איבד בשל כך את עבודתו המצב בלתי
2 הפיך.

בית הדין:

3
4
5 אם כך למה שההסתדרות לא תגיש תביעה בשל כך?

6
7 עו"ד שילוני: אין לי כרגע מקרה קונקרטי כדי לבצע זאת. ההסתדרות מנהלת את
8 המגעים עם מרכז השלטון המקומי בדרך של הידברות ויישוב מחלוקות. מצב זה הוא
9 מצב בו אנו זקוקים לפסיקה.

בית הדין:

10
11 השאלה היא אם זה השלב והמקום. כשיש לנו הצהרה שישולם הסכום, לא בטוח שזה
12 המקום. אם העירייה הייתה אומרת שלא תשלם, מצב הדברים היה שונה. אילו לא
13 היו מתפטרות ההצעה הייתה שימשיכו לעבוד ולחתום ידנית ולקבל משכורת.

14
15
16 עו"ד קרמר: איננו עומדים מאחורי חתימה ידנית.

בית הדין:

17
18 כאן העובדות התפטרו. יש להן כעת תביעה כספית אך העסקתן הסתיימה. לא מתקבל
19 על הדעת להגיע לתיק זה ללא תשתית עובדתית.

20
21 עו"ד שילוני: אני מצמצמת את התייחסותי לביקורת השיפוטית לגבי הסעד הזמני
22 שראוי שיינתן.

בית הדין:

23
24
25 כך יהיה כעת, לאור הצהרות ב"כ הצדדים.

26
27 עו"ד קלינגר: התביעה בבית הדין אזורי אינה רק כספית אלא כוללת גם צו הצהרתי.
28



בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 44667-05-13

בית הדין:

הן כבר לא עובדות. צו הצהרתי יושג במקרים אחרים.
התביעה שנותרה הינה תביעה כספית. לגבי התביעה הכספית ישנה הצהרה על חבות
והתחייבות לתשלום.

עו"ד קלינגר: אם העירייה התחייבה לשלם את כל הסכום על פי הדיווח הידני ובפעם
שנייה התחייבה לשלם את הסכום הנתבע, מן הראוי שאמירה של בית הדין תשקף
התחייבות נאותה.

עו"ד לפידור: אני מצטרף לדבריו של בית הדין, שבהעדר תשתית ראייתית בבית הדין
האזורי לעבודה, במקרה אחר, אי אפשר לדון בשאלה העקרונית, הסעד תיאורטי
לחלוטין.

עו"ד קרמר: אין לנו מה להוסיף על האמור בהודעתנו.

עו"ד פינצ'וק: בעניין יסקוב, הגענו לטיעון אחד, אין לנו כמעט כלים לתמוך בעובדים
שפונים.

בית הדין:

שם היה מדובר בערעור על אזורי, עם עובדות. לא היית רוצה שיפסקו ללא עובדות
במקרה כזה.

עו"ד פינצ'וק: כאן השאלה אינה עניין השעון הביומטרי. ההכרעה אם מדובר בפגיעה
בפרטיות, ייפסק בערכאה דלמטה, אך כאן יש החלטה שעם כל הכבוד היא שגויה מה
שלא עולה מהצעת בית הדין, מחר בעירייה אחרת יעשו דבר דומה, ילינו שכר ויפטרו
שלא כדין בשל פגיעות חמורות ולעובד לא יהיה סעד ולא יוכל לומר שבמקרה כזה אי
אפשר להלין שכר של עובד בשל פגיעה בפרטיות.



בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 44667-05-13

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27

בית הדין:

הכל תיאורטי, מכיוון שביה"ד האזורי לא קבע עובדות אלו.

עו"ד פינצ'וק: הייתה פה טענה שלהם בביה"ד האזורי, והשאלה היא מה כבודם חושבים שהיה צריך לעשות בנקודת זמן זו.

בית הדין:

עובד שעובד חייב לקבל את שכרו במועד. הן עבדו והן צריכות לקבל את שכרן בלי קשר לשום דבר אחר. העירייה התחייבה לשלם את שכרן ולא משנה אם התחייבה בלי או עם תלוש, ונכתוב זאת, שהן עומדות על תביעת תשלום בשכר שלא שולם להן והעירייה התחייבה לשלם, ונתייחס לשתי ההודעות לאזורי ולארצי – והעירייה חייבת לעמוד בהתחייבותה.

המשמעות הכלכלית היא עניין לבא כוחן של המערערות. זה לא המקרה שכל העיריות יהיו חייבות לשלם לעובדים שנפגעו.

עו"ד פינצ'וק: השאלה אם פסק הדין נסמך על טוב ליבה של העירייה או על העובדה ששכר יש לשלם.

בית הדין:

זו חובתה של העירייה. זה לא יהיה פסק הדין הראשון שיאמר שיש חובה לשלם שכר. זה החוק.

הצעת בית הדין:

בנסיבות כפי שנוצרו והובררו, לרבות מהצהרות הצדדים והודעת בא-כוח העירייה, מוצע למערערות לחזור בהן מן הערעור. זאת נוכח הודעת העירייה לבית הדין האזורי ולבית הדין הארצי, בכל הנוגע לתשלום שכרן וזכויותיהן של כל אחת ואחת מן המערערות.



בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 44667-05-13

1 החזרה מן הערעור כאמור, תהיה תוך שמירת זכויות וטענות של המערערות והעירייה,
2 בכל הנוגע לתשלום שכרן וזכויותיהן של המערערות.

3

4 עו"ד קלינגר: אני מסכים להצעת בית הדין.

5

6 עו"ד סעדון: אני מסכים להצעת בית הדין.

7

8 המערערות 1, גב' בת חן שחר: אני רוצה לציין כי בעוד שצוין שהדיון המרכזי בערעור
9 הוא השכר והתביעה לשכר, אין התייחסות של שנה שלמה ליחס שקיבלנו לטענתנו מן
10 העירייה. אבל אני מבינה שזה לא המקום של הערעור אך מרגישה צורך שזה ייאמר.

11

12

13

החלטה

14

15 פסק הדין יינתן בנפרד.

16

17

18

ניתנה והודעה היום י"א חשון תשע"ד, 15/10/2013 במעמד הנוכחים.

הנשיאה נילי ארד, אב"ד

19

20

הוקלד על ידי עדי חורי



בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 44667-05-13

15 אוקטובר 2013

1. בת חן שחר
2. יעל ברום
3. גבי גלזר

המערעות

1. עיריית שדרות
2. הסתדרות העובדים החדשה (משיבה פורמלית)
3. מרכז השלטון המקומי בישראל (משיב פורמלי)
4. היועץ המשפטי לממשלה (מתייצב בהליך)

המשיבים

ידידת בית המשפט

האגודה לזכויות האזרח

בפני: הנשיאה נילי ארד, סגן הנשיאה יגאל פליטמן, השופט עמירם רבינוביץ'
נציג ציבור (עובדים) מר איתן כרמון, נציגת ציבור (מעבידים) גב' דיתי שרון

ב"כ המערעות: עו"ד יהונתן קלינגר
ב"כ עיריית שדרות: עו"ד בנימין סעדון
ב"כ ההסתדרות: עו"ד יעל שילוני
ב"כ מרכז השלטון המקומי בישראל: עו"ד מנחם לפידור
ב"כ היועץ המשפטי לממשלה: עו"ד סימה קרמר
ב"כ האגודה לזכויות האזרח: עו"ד אבנר פינצ'וק ועו"ד טל חסין

פסק דין

1. לפנינו ערעור לאחר מתן רשות, על החלטתו של בית הדין האזורי לעבודה בבאר שבע מיום 9.5.13 (השופט משה טוונינה ונציגי הציבור גב' פסה מרקוביץ' ומר משה אהרוני; פ"ה 2951-05-13; 2978-05-13; 2962-05-13, בת חן שחר ואחרים – עיריית שדרות), שלא לתן צו זמני המורה לעיריית שדרות לרשום את שעות הנוכחות של המערעות בצורה ידנית או ממוחשבת, וזאת בעקבות סירובן ליתן את טביעת אצבעותיהן לעירייה. בנוסף, עתרו המערעות לחייב את העירייה לשלם להן את שכרן על פי הרישום החלופי, לאמור, הדיווח הידני.
2. בית הדין האזורי דחה את הבקשה לסעד זמני על שני ראשיה. על החלטתו של בית הדין האזורי הוגש הערעור שלפנינו לאחר מתן רשות.



בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 44667-05-13

- 3 לערעור צורפו מרכז השלטון המקומי והסתדרות העובדים החדשה כמשיבות פורמליות, האגודה לזכויות האזרח הצטרפה להליך כ"ידיד בית המשפט", והיועץ המשפטי לממשלה הגיש הודעת הצטרפות לדיון כמתייצב בהליך.
4. ביום 1.9.13, הודיעו המערערות לבית דין זה, כי ביום 28.8.13, הגישו התפטרותן, שתיכנס לתוקף ביום 30.9.13. "זאת בשל הפגיעה בפרטיותן ובכבודן, והלנת שכרן המתמשכת, אשר אינן מאפשרות להמשיך את יחסי העבודה בינן לבין המשיבה".
5. ביום 17.9.13, הגישה עיריית שדרות הודעה לבית הדין האזורי, במסגרתה ציינה כי החליטה "לשלם לתובעות את שכרן על פי דיווחי הנוכחות הידניים שהגישו הם לעירייה", וכי "בנסיבות אלו, תשלם העירייה את הסכום הנתבע על ידי התובעות ואף מעבר לכך, בהתאם לתאריך סיום עבודתן בפועל בעירייה".
6. לאור הודעות המערערות, הגישה העירייה הודעה לבית דין זה, בה ציינה כי היא "שבה ומודיעה כי תשלם למערערות את מלוא התשלומים המגיעים להן 'מיום הגשת התובענה ועד למועד סיום עבודתן בפועל'. העירייה הוסיפה וציינה, כי לאחר שהחשב המלווה החדש של העירייה "למד את התיק, ולאור נסיבותיו, אישר את מלוא תשלומי העירייה, ובהתאם להודעת העירייה, על פי הדיווחים הידניים שהגישו המערערות לעירייה".
7. במהלך הדיון לפנינו, חזרו באי-כוח המערערות והעירייה, ואישרו את ההודעות בכתב כפי שנמסרו לבית הדין האזורי ולבית דין זה. בתוך כך, התחייבה העירייה מפי בא-כוחה, כי התשלום למערערות יבוצע עד סוף חודש אוקטובר 2013.
8. בנסיבות אלה, הצענו למערערות לחזור בהן מן הערעור, תוך שמירת זכויות וטענות הצדדים, והמערערות נתנו הסכמתן להצעת בית דין זה.



בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 44667-05-13

9. הוראת הדין היא כי יש לשלם לעובד שכרו וזכויותיו במועדס בגין עבודה שבוצעה, היא מיסודות הדין בכלל וביחסי עובד-מעביד בפרט, ואין חולק עליה.

10. לאור הוראות הדין, ובהתאם להתחייבותה של העירייה כאמור לעיל, והודעת המערערות כי הן חוזרות בהן מהערעור בנסיבות אלה, ומתוך שאנו מאשרים כי לצדדים שמורות זכויותיהם וטענותיהם בסכסוך מושא ערעור זה, הערעור נמחק ללא צו להוצאות.

ניתן היום, י"א חשון תשע"ד (15 אוקטובר 2013), בנוכחות הצדדים.

עמירם רבינוביץ,
שופט

יגאל פליטמן,
סגן נשיאה

נילי ארד,
נשיאה, אב"ד

גברת דיתי שרון,
נציגת ציבור (מעבידים)

מר איתן כרמון,
נציג ציבור (עובדים)